

De melkproductieregistratie (mpr) is een van de informatiestromen waarmee de veehouder inzicht krijgt in zijn bedrijfsvoering. De gegevens breiden de afgelopen jaren verder uit, maar hoe begrijpelijk zijn de formulieren? Veeveelt geeft een toelichting op een aantal kengetallen uit het bedrijfsoverzicht, het celgetaloverzicht en het dieroverzicht. In dit nummer het laatste deel van het drieluik: het dieroverzicht van de mpr-uitslag.

Jeroen Van Zuylen, bedrijfsadviseur rundveehouderij DZ-Six Diervoeders

'Bij de individuele mpr-gegevens kijk ik in eerste instantie naar de verwachte melkgift en de werkelijke productie. Dieren met plussen en minnen bespreek ik met de ondernemer, waarbij we direct naar de vet-eiwitverhouding kijken. Een ruime verhouding kan duiden op een negatieve energiebalans, maar uit gegevens van vorige lactaties kan ook blijken dat een dier structureel zonder problemen een afwijkende vet-eiwitverhouding heeft.'

'Oudere dieren die in de celgetalkolom een celgetal boven de 300.000 hebben, zijn zeker verdacht. Van deze dieren controleer ik dan of het de eerste keer is met een verhoging en hoeveel dagen ze in lactatie zijn.'

'Het ureum laten nog steeds te weinig ondernemers individueel onderzoeken. Met een individueel onderzoek kun je bijvoorbeeld het verschil tussen hoogproductieve en laagproductieve dieren goed zien. Wanneer de laagproductieven een hoog ureum hebben, is het basisrantsoen misschien te rijk aan eiwit of heeft een tekort aan energie. Met ureumgegevens van verschillende groepen kun je beter sturen dan met alleen een tankureum.'

Henk Mombarg uit Laren (Gelderland)

'Ik zoek in de mpr-cijfers gericht naar attentiekoeien, bijvoorbeeld dieren die een scheve vet-eiwitverhouding hebben. Kunnen ze wel meekomen in het koppel, of moet ik de krachtvoergift aanpassen? Ik wil zo snel mogelijk weten of ik iets in de voeding

kan doen om de dieren beter te laten functioneren.' 'Een volgende aandachtspunt is het individuele celgetal. Vaarzen moeten eigenlijk niet boven de 100.000 cellen per milliliter komen. Voor oudere koeien ligt de grens tussen de 150.000 en 200.000 cellen, maar dat ligt deels weer aan het lactatiestadium van de koe. Bij de meeste dieren kun je wel iets bedenken waarom het celgetal verhoogd is. We melken zestig koeien, een aantal waarvan je de geschiedenis nog precies weet. Soms ben je daardoor minder kritisch en voer je een hoogcelgetalkoe niet af omdat ze fijn melkt of altijd snel drachtig is.'

1 Verwachte en gemeten productie

Op het dieroverzicht staan alle koeien vermeld die zijn bemonsterd. Daarnaast staan op de lijst de droogstaande koeien en de koeien die wel in productie zijn, maar waarbij monsternamen onmogelijk was. Naast de werkelijk gemeten dagproductie is een kolom met verwachte (vw) productie opgenomen. De vw berekent NRS op basis van een standaardlactatiecurve. Deze curve geeft het verwachte verloop van de lactatie weer, rekening houdend met de laatst bekende dagproductie, de 305 dagenproductie van de voorgaande lactatie en het gemiddelde lactatieverloop van een groep koeien van dezelfde leeftijd die gekalfd hebben in hetzelfde seizoen en produceren onder gelijke omstandigheden. Als de werkelijk gemeten productie meer dan 15 procent afwijkt van de verwachte productie krijgt het dier een plus of min bij de dagproductie.

2 Toepassing lactose onduidelijk

Sinds een jaar staat het lactosegehalte ook op de mpr-formulieren vermeld. Hoe dit getal benut kan worden door de veehouder is echter nog onduidelijk. De variatie in lactose is beperkt, waarbij het aantal malen dat een koe gekalfd heeft en het lactatiestadium juist wel veel invloed hebben op het lactosepercentage. Via voeding kan wel gestuurd worden op het glucosegehalte, de basis voor de vorming van lactose, maar een praktische toepassing blijkt niet eenvoudig. Wel is duidelijk dat vaarzen in het algemeen een hoger lactosegehalte hebben dan oude koeien. Daarnaast hebben pasgekalfde koeien een hoger lactosegehalte dan oudmelkte dieren.

3 Momentopname individueel ureum

Het ureumgetal geeft globaal weer hoe de koe het eiwit in het rantsoen benut. Het gemiddelde ureumgetal van een dier is deels genetisch bepaald. De erfelijkheidsgraad van het ureumgehalte bedraagt 0,60; dat is hoger dan de erfelijkheid voor melk, vet en eiwit. In een onderzoek van Wageningen Universiteit en ASG werden de ureumgetallen van bepaalde dochtergroepen vergeleken, waaruit een groot verschil tussen de stieren naar voren kwam. De ureumbepaling op basis van een monsternamen is een momentopname die afhankelijk van bijvoorbeeld rantsoensamenstelling of lactatiestadium sterk kan wisselen. Om bijvoorbeeld rantsoenwijzigingen door te voeren op basis van het ureum is het beter om te kijken naar de groepsgemiddelden.

CR Delta MPR UITSLAG
dieroverzicht

CR Delta Oost BV
Postbus 540, 7400 AA Urvethen NH
Tel: 2670-52511

Foelbe 454, 6900 AL Anneren

dier nr	naam	levensnummer	305 dagenproductie				celgetal	lactatiestadium	lactatiecurve	Verwachte productie (305 dagenproductie)				Gemiddelde productie (305 dagenproductie)						
			kg melk	% vet	% eiwit	% lac				kg melk	% vet	% eiwit	% lac	kg melk	% vet	% eiwit	% lac			
1	Bontje 327	123416/39	30	24,6	5,13	3,84	4,54	2,2	2,2	187	2	01/07/06	71	21,02	5,02	3,24	1,06	68	98	
2	Truue 180	123456789	6	0,2	6,02	3,78	4,70	2,6	1,8	330	3	31/12/05	253	68,96	5,21	3,64	359	251	95	
3	Betsy 88	123456789	4	1,04	4,04	3,04	3,04	2,04	1,04	104	4	03/07/05	411	106,26	4,55	3,24	484	344	91	
4	Betsy 83	123456789	5	5,08	5,08	5,08	5,08	5,08	5,08	508	5	27/09/05	298	54,25	4,58	3,21	432	302	85	
5	Bontje 328	123456789	23	21,0	4,52	3,93	4,68	3,0	1,8	190	1	12/11/05	302	81,28	3,82	3,54	311	288	115+	
6	Bontje 331	123456789	26	27,2	3,73	3,24	4,53	3,0	1,9	38	1	25/05/06	108	81,91	3,89	3,55	313	290		
7	Bontje 330	123456789	27	23,4	3,48	3,31	4,61	2,9	1,6	21	1	02/08/06	100	75,30	4,21	3,28	317	247	85-	
9	Bontje 311	123456789	38	35,4	4,04	3,6	6	2,7	2,6	2	2,04	1	17/05/05	116	48,14	3,97	3,25	191	156	113+
10	Bontje 334	123456789	21	20,0	4,91	3,75	4,68	2,4	1,7	2480	2	01/06/06	101	21,88	4,16	3,38	91	74	102	
11	Bontje 318	123456789	23	29,6	3,55	3,69	4,53	2,4	2,1	1115	2	03/10/05	342	108,83	3,85	3,34	420	363	104	
12	Nelly 138	123456789	16	16,0	6,05	4,17	4,49	2,7	1,6	187	3	09/11/05	305	75,13	5,82	3,77	437	283	93	
13	Nelly 129	123456789	16	14,2	6,95	4,23	4,15	2,6	1,6	153	3	15/12/05	289	70,06	5,80	3,76	406	264	90	
14	Lena 55	123456789	12	11,4	6,95	4,28	4,23	2,7	1,2	832	3	17/12/05	267	74,77	5,09	3,61	440	285		
15	Bontje 319	123456789	23	20,4	5,37	4,03	4,50	3,1	1,9	101	5	14/02/12	267	50,06	5,43	3,88	304	219	68-	
16	Bontje 307	123456789	4	4,03	4,03	4,03	4,03	4,03	4,03	403	4	11/02/06	211	66,54	5,07	3,72	338	247	106	
17	Bontje 316	123456789	15	13,8	6,45	3,92	4,51	3,2	1,4	106	8	10/06/05	407	109,91	4,76	3,44	523	378	99	
18	Nelly 125	123456789	3	3,02	3,02	3,02	3,02	3,02	3,02	302	3	21/11/05	293	71,94	6,34	4,00	456	288	79-	
19	Nelly 154	123456789	23	29,6	3,77	3,39	4,64	2,4	2,1	109	3	05/09/05	334	96,78	4,89	3,60	467	359	109	
20	Bontje 324	123456789	27	21,6	4,41	3,46	4,4	3,7	5,11	1	07/08/06	34	8,51	4,04	3,63	34	31	115+		
21	Truue 159	123456789	31	29,0	4,71	3,93	4,39	2,6	2,5	88	2	19/10/05	326	114,39	4,28	3,27	490	37		
22	Nelly 140	123456789	25	23,6	4,17	3,32	4,52	2,6	1,8	101	1	04/08/06	8	10,38	1,28	3,27	168	85		
23	Nelly 143	123456789	33	27,4	6,45	3,90	4,21	2,6	2,8	134	vers	24/12/05	260	90,32	3,92	3,10	354	280	103	
24	Truue 163	123456789	23	18,6	4,61	3,44	4,65	3,0	1,5	65	1	06/09/06	335	94,40	4,33	3,31	408	312	124+	
25	Nelly 121	123456789	40	36,2	3,90	3,27	4,51	3,0	2,6	102	3	20/11/05	88	41,26	4,20	3,01	173	124	111+	
26	Leentje 41	123456789	18	14,6	5,00	4,16	4,17	3,0	1,3	2833	2	05/10/05	340	95,19	4,59	3,62	437	345	100	
28	Nelly 144	123456789	24	21,8	4,79	3,79	4,36	2,9	1,9	355	2	19/11/05	295	96,95	4,46	3,41	433	331	121+	

4 Afwijkingen van bedrijfsgemiddelde

Op het bedrijfsoverzicht staat de netto-opbrengst (no) van het bedrijf vermeld. In hoeverre de no van een individueel dier afwijkt van dit bedrijfsgemiddelde is af te lezen aan de lactatiewaarde (lw). Deze waarde is een percentage waarbij de no van het bedrijf gelijkstaat aan 100. Met de lw kunnen de koeien binnen het bedrijf eenvoudig met elkaar vergeleken worden. Dieren die een lw van 90 of lager hebben, krijgen een extra attentie met een min achter de lw. Een positieve afwijking van ten minste tien procent, dat wil zeggen 110 of meer, krijgt een plusteken in de lijst. Tot voor kort werd voor een koe ouder dan elf jaar geen lw berekend, nu krijgen alle dieren een lw vanwege de trend om melkkoeien langer aan te houden.

Dieroverzicht brengt attentiekoeien onder de aandacht

Individuele resultaten